

Warszawa, 18 listopada 2022 r.
KRASP/210/2022

Szanowny Pan
Dariusz Piontkowski
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Edukacji i Nauki

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo nr DKOPP-DKOPP.4010.6.2022.MS z 25 października 2022 r. w załączeniu przesyłam opinie Konferencji Rektorów Uczelni Pedagogicznych działającej w ramach Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w sprawie dwóch z wymienionych projektów rozporządzeń:

- 1) *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej,*
- 2) *w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.*

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich nie zgłasza uwag prawnych do trzeciego z projektów rozporządzeń:

- 3) *w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.*

Z wyrazami szacunku

Prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Przewodniczący KRASP

Biuro KRASP

Uniwersytet Warszawski
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
biuro@krasp.org.pl | www.krasp.org.pl

Przewodniczący KRASP

prof. dr hab. inż. Arkadiusz Mężyk
Rektor Politechniki Śląskiej
president@krasp.org.pl

Warszawa, dn. 14.11.2022 r.

Stanowisko Konferencji Rektorów Uczelni Pedagogicznych

w sprawie Projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej

Propozycja zmian, określonych w projekcie rozporządzenia zmieniającego Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, obejmuje załączniki nr 2, 4a i 6 do niniejszego rozporządzenia.

Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych pozytywnie opiniuje zmiany:

- w zał. nr 2 polegające na określeniu podstawy programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu język łaciński, który będzie mógł być nauczany w szkole podstawowej jako drugi język obcy (w klasach VII i VIII). W konsekwencji tej zmiany od roku szkolnego 2023/2024 uczniowie klasy VII szkoły podstawowej będą mogli wybrać (jeżeli szkoła będzie miała taką ofertę) język łaciński jako drugi język obcy (zamiast drugiego języka obcego nowożytnego);
- w zał. nr 2 polegające na zmianie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu technika w szkole podstawowej (Zasadne są zmiany w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu technika w obszarze treści technicznych oraz rozszerzenie treści nauczania związanych z wychowaniem

komunikacyjnym, również w związku z pojawiającymi się nowymi urządzeniami wykorzystywanymi przez uczniów w ruchu drogowym, szczególnie w kontekście przyjmowania postaw proekologicznych.

- w zał. 4a polegające na zastąpieniu podstawy programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu podstawy przedsiębiorczości podstawą programową kształcenia ogólnego dla przedmiotu biznes i zarządzanie w branżowej szkole I stopnia. Pozytywną stroną zmian jest przede wszystkim nadanie przedmiotowi praktycznego wymiaru, wzmocnienie kompetencji miękkich oraz dostosowanie kształcenia uczniów do potrzeb rynku pracy;
- w zał. 6 polegające na uchyleniu podstawy programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu podstawy przedsiębiorczości w szkole policealnej. W dotychczasowej podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkół policealnych przedmiot podstawy przedsiębiorczości jest przewidziany tylko dla tych słuchaczy, którzy nie realizowali go na wcześniejszym etapie edukacyjnym. Ponieważ przedmiot ten realizowany jest w szkołach ponadpodstawowych (wcześniej ponadgimnazjalnych) r nieprzerwanie od 20 lat (od roku szkolnego 2002/2003), zatem nie ma już potrzeby ujmowanie tego przedmiotu w podstawie programowej.

Przewodnicząca Konferencji Rektorów Uczelni Pedagogicznych

dr hab. Barbara Marcinkowska, prof. APS

Warszawa, dn. 14.11.2022 r.

Stanowisko Konferencji Rektorów Uczelni Pedagogicznych

w sprawie *Projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia*

W proponowanym projekcie proponowano:

- a) uzupełnienie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu język polski;
- b) określono podstawy programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu język łaciński – zakres podstawowy;
- c) zastąpiono podstawę programową kształcenia ogólnego dla przedmiotu podstawy przedsiębiorczości – podstawą programową kształcenia ogólnego dla przedmiotu biznes i zarządzanie – zakres podstawowy oraz określeniu podstawy programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu biznes i zarządzanie – zakres rozszerzony.

Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych sformułowała następujące uwagi:

- 1) Podawany w *Uzasadnieniu do Projektu* argument, iż „gry wideo stanowią jeden z kluczowych elementów współczesnej kultury” nie jest równoznaczne z tym, że wszyscy uczniowie posiadają tę samą wrażliwość i odporność emocjonalną konieczną do rozgrywania gier powstałych na kanwie traumatycznych wydarzeń wojennych („gra powstała w oparciu o analizę szeregu konfliktów zbrojnych ostatnich kilkudziesięciu lat [...], w procesie tworzenia gry uwzględniono także badania ukazujące wpływ traumatycznych przeżyć na psychikę dorosłych i dzieci. Z kolei relacje naocznych świadków oblężenia Sarajewa posłużyły twórcom za główną inspirację”, źródło: <https://www.gov.pl/web/gryw edukacji/this-war-of-mine>, dostęp 7-11-2022). Druga z zalecanych propozycji „Gra szyfrów” także osadzona jest w rzeczywistości wojennej, zakotwiczonej w przebiegu wojny polsko-bolszewickiej, „wprowadza gracza w świat wojny, która zdefiniowała Europę” [...]. Jak się wydaje, we współczesnym świecie istnieje znacznie szerszy zasób gier posiadających walory edukacyjne, które mogą i są wykorzystywane w czasie zajęć edukacyjnych w celu osiągnięcia określonych efektów uczenia się. Ponadto, zalecanie dwóch konkretnych gier edukacyjnych wydaje się nie być wolne od pewnych wątpliwości o charakterze moralno-etycznym, uzasadnionym potrzebą utrzymywania wskazanych gier w ciągłym dostępie dla tysięcy nauczycieli i dziesiątek tysięcy uczniów, a zbiegiem czasu również ich aktualizacji.

- 2) Wątpliwość dotycząca zasadności wprowadzenia języka łacińskiego jako drugiego języka (do wyboru) już od 7 klasy szkoły podstawowej, nawet jeśli jest to język do wyboru. Może jednak język ten nadal powinien pozostać w ofercie dodatkowej szkół. Co więcej, środowisko podnosi bezcelowość nauki łaciny, która nawet na kierunku lekarskim czy prawie została ograniczona do minimum lub zastąpiona językiem angielskim. Należy przy tym zaznaczyć, że w szkole ponadpodstawowej można już w tym momencie można było wybrać jako dodatkowy przedmiot język łaciński i kultura antyczna, którego podstawa programowa pozostała bez zmian. Na stronie 3 projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia pojawia się dość niefortunnie skonstruowany fragment dotyczący języka łacińskiego: "Język łaciński jako przedmiot humanistyczny ma jednak przede wszystkim poszerzać horyzonty intelektualne, rozwijać myślenie dyskursywne, uczyć wrażliwości na tradycję i szacunku dla kultury i dokonań wieków minionych oraz rozwijać świadomość przynależności do wspólnoty kulturowej, której przedstawicielami byli Platon, Fidiasz, Cyceon, Owidiusz, Tomasz z Akwinu, Erazm z Rotterdamu, Jan Kochanowski, Andrzej Frycz Modrzewski, Mikołaj Kopernik, Tadeusz Zieliński, i setki tysięcy innych ludzi przez ponad 2000 lat myślących i piszących w języku łacińskim". Fragment ten może sugerować, że Platon i Fidiasz posługiwali się łaciną, a w przypadku Platona, że był to język, w którym powstały jego dzieła. Wydaje się, że powodem takiego stanu jest wzorowanie się na podstawie programowej przedmiotu Język łaciński i kultura antyczna, którego nazwa określała jednak inny zakres przedmiotu, a tym samym inne cele. Z tego powodu kompetencje kulturowe osiągnane na przedmiocie Język łaciński wydają się nieco chybione, gdyż dotyczą także filozofów i pisarzy greckich, postaci z mitologii greckiej, która wprawdzie często była punktem wyjścia dla tworzenia mitów i opowieści rzymskich, ale zazwyczaj bohaterowie mieli nieco inne imiona. Wydaje się również, że warto przeanalizować obowiązujące podstawy programowe dla przedmiotów historia czy język polski, na których przecież także uczniowie zdobywają wiedzę o kulturze antycznej, by nie doszło do powielenia się treści i efektów uczenia się.

Przewodnicząca Konferencji Rektorów Uczelni Pedagogicznych

dr hab. Barbara Marcinkowska, prof. APS